

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Helena Ciepla (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marian Kocon

SSN Barbara Myszka

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Naczelnika II Urzędu
Skarbowego w S.

przy uczestnictwie S. K. i B. K.

o wpis hipoteki przymusowej ,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 14 listopada 2006 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w S.

z dnia 30 grudnia 2005 r.,

oddala skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w S. postanowieniem z dnia 30 grudnia 2005 r. oddalił apelację Skarbu Państwa – Naczelnika II Urzędu Skarbowego w S. od postanowienia Sądu Rejonowego w S. z dnia 22 czerwca 2005 r. oddalającego wniosek tegoż Skarbu Państwa o wpis hipoteki przymusowej w kwocie 6.402,68 zł w księdze wieczystej Kw [...] obejmującej nieruchomości lokalową położoną w S. przy ul. S. [...], stanowiącą przedmiot wspólności majątkowej małżeńskiej małżonków S. i B. K. dla zabezpieczenia należności podatkowych od towarów i usług S. K., stwierdzonych tytułem wykonawczym wystawionym przeciwko niemu.

W motywach podzielił ustalenia Sądu Rejonowego i ocenę jurydyczną przyjmującą brak podstaw do dokonania żądanego wpisu, ponieważ zgodnie z art. 27 c ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, do wpisu hipoteki przymusowej także dla zabezpieczenia należności podatkowych na nieruchomości objętej wspólnością majątkową małżeńską, konieczny jest tytuł wykonawczy wystawiony na oboje małżonków. Odnosząc się do zarzutów apelacyjnych uznał za chybione odwołanie się przez skarżącego do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2004 r., III CZP 109/03, która dotyczy decyzji administracyjnej jako podstawy wpisu hipoteki przymusowej kaucyjnej, a co do uchwały z dnia 28 października 2004 r., III CZP 33/04, że skarżący pominął fragment uzasadnienia, w którym Sąd Najwyższy wyraźnie stwierdził, że dla powstania hipoteki przymusowej zwykłej zabezpieczającej należności podatkowe i mającej obciążać nieruchomość wspólną zobowiązanego i jego małżonka wymagany jest tytuł wykonawczy wystawiony na oboje małżonków.

W ocenie Sądu Okręgowego bez znaczenia dla przyjętego stanowiska pozostaje powołany przez skarżącego art. 29 Ordynacji podatkowej, bowiem przepis ten prawidłowo rozumiany stanowi właśnie podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego przeciwko obojgu małżonkom.

Skarb Państwa w skardze kasacyjnej zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu oczywiste naruszenie przepisów art. 26 i 29 Ordynacji podatkowej oraz art. 27 c ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. postępowanie egzekucyjne w administracji (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968 ze zm.) przez ich błędne zastosowanie

i wniósł o uchylenie orzeczeń sądów obu instancji i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzut naruszenia powołanych w kasacji przepisów prawa nie może odnieść skutku. Stanowisko Sądu Okręgowego, przyjmujące w ślad za Sądem Rejonowym brak podstaw do wpisu hipoteki, nie może być skutecznie zwalczane, bowiem znajduje uzasadnienie w przepisach art. 26 i 29 Ordynacji podatkowej oraz art. 27 c powołanej ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Wprawdzie trzeba przyznać rację skarżącemu, że redakcja art. 27 c ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nastrocza wątpliwości interpretacyjne w zestawieniu z art. 29 § 1 Ordynacji podatkowej, który jednoznacznie stanowi, że w przypadku osób pozostających w związku małżeńskim odpowiedzialność podatnika obejmuje jego majątek odrębny (obecnie osobisty) oraz majątek wspólny podatnika i jego małżonka. Natomiast brzmienie art. 27 c powołanej ustawy „jeżeli egzekucja ma być prowadzona zarówno z majątku wspólnego zobowiązanego i jego małżonka, jak i z ich majątków osobistych, tytuł wykonawczy wystawia się na oboje małżonków” może sugerować, jak zakłada skarżący, że tylko jednoczesne prowadzenie egzekucji z majątku wspólnego oraz majątków odrębnych obojga małżonków stanowi podstawę do wystawienia jednego tytułu wykonawczego przeciwko małżonkom. Jednakże taka wykładnia oznaczałaby nieracjonalne działanie ustawodawcy bowiem w istocie pozbawiałaby praktycznego znaczenia tego przepisu w tak społecznie doniosłej problematyce, zwłaszcza że przepisy ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie przewidują, tak jak przepisy kodeksu postępowania cywilnego regulujące sądowe postępowanie klauzulowe, możliwości zastrzeżenia w tytule ograniczenia odpowiedzialności małżonka zobowiązanego jedynie do majątku wspólnego. Zatem prawidłowej wykładni tego przepisu należy dokonać w powiązaniu z art. 26 i 29 Ordynacji podatkowej.

Takiemu stanowisku dał wyraz Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 8 października 2003 r., III CZP 68/03 (OSNC 2004, nr 12, poz. 191), do której odwołał się też Sąd Okręgowy, stwierdzając że podstawą wpisu hipoteki

przymusowej na nieruchomości stanowiącej przedmiot współwłasności łącznej podatnika i jego małżonka może być administracyjny tytuł wykonawczy wystawiony na oboje małżonków oraz w uchwale z dnia 18 września 2002 r., III CZP 49/02 (OSNC 2003 nr 9, poz. 115), wyjaśniając że do prowadzenia egzekucji administracyjnej z majątku odrębnego podatnika oraz z majątku wspólnego podatnika i jego małżonka, z wyłączeniem majątku odrębnego (obecnie osobistego), zbędne jest nadanie sądowej klauzuli wykonalności administracyjnemu tytułowi wykonawczemu wystawionemu na podstawie art. 27 c powołanej ustawy. Uznając że prawidłowej wykładni tego przepisu można dokonać dopiero w powiązaniu z przepisami Ordynacji podatkowej, (art. 1 a pkt. 20 i 26) według których zobowiązanym jest wyłącznie podatnik, a jego małżonek takiego statusu nigdy nie ma, przyjął że art. 27 c wymienionej ustawy ma zastosowanie właśnie do sytuacji, w której zobowiązanym jest podatnik, nie zaś jego małżonek, a jedynie zachodzi podstawa do prowadzenia egzekucji z majątku wspólnego i oczywiście z majątku osobistego podatnika. Wyrażając aprobatę dla tego stanowiska, należy stwierdzić, że zarzuty skargi kasacyjnej są bezzasadne, co skutkowało jej oddalenie (art. 398¹⁴ k.p.c.).